

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/68/2018
Identifikačné číslo spisu: 8017200177
Dátum vydania rozhodnutia: 08.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8017200177.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: MUDr. C. C., bytom D. XXXX, E. nad P., právne zastúpeného JUDr. Lenkou Molčanovou, advokátkou, Hlavná 10, Prešov, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 26. januára 2017, č. 24075-2/2017-BA, v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočky Vranov nad Topľou, zo dňa 8. júna 2016, č. 11124-12/2016-VT, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 18. októbra 2017, č.k. 5Sa/8/2017-98, o návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej v texte len „krajský súd“) právoplatným rozsudkom zo dňa 18. októbra 2017, č.k. 5Sa/8/2017-98, postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 26. januára 2017, č. 24075-2/2017-BA, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Vranov nad Topľou zo dňa 8. júna 2016, č. 11124-12/2016-VT, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnéj osobe vzniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 1. júla 2014. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP.

2. Žalobca proti rozsudku krajského súdu podal kasačnú sťažnosť a zároveň požiadal o priznanie jej odkladného účinku poukazujúc na to, že napadnuté rozhodnutia žalovanej sú podkladmi pre vydanie predpisu tzv. dlžného poistného, a teda priznanie odkladného účinku eliminuje, aby na podklade už označených rozhodnutí žalovanej došlo k vydaniu nadväzujúceho predpisového rozhodnutia, ktoré je spôsobilé privodiť mu závažnú ujmu, a to najmä v majetkovej sfére, pričom žalovanému v prípade priznania odkladného účinku majetkové ujmy nehrozia. Ďalej poukázal na to, že priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

3. Podľa § 447 ods. 1 SSP, kasačný súd môže na návrh sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa uznesením priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok, ak by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

4. Podľa § 447 ods. 2 SSP, nastúpením odkladného účinku zo zákona alebo jeho priznaním na základe rozhodnutia kasačného súdu podľa odseku 1 sa do právoplatného rozhodnutia kasačného súdu o kasačnej sťažnosti pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia krajského súdu a takéto rozhodnutie nemôže byť podkladom na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí alebo opatrení iných orgánov verejnej moci. Na rozhodovanie o odkladnom účinku sa primerane použijú ustanovenia § 186 až 189 okrem lehôt podľa § 187 ods. 1 a 3.

5. Podľa § 188 SSP, ak správny súd návrhu žalobcu nevyhovie, uznesením ho zamietne.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že rozhodnutie súdu o priznaní odkladného účinku kasačnej sťažnosti má výnimočný charakter. Výnimočnosť tohto procesného úkonu správneho súdu spočíva v tom, že takýmto rozhodnutím sa paralyzujú účinky právoplatného rozhodnutia krajského súdu, a preto je k nemu nutné pristupovať skôr reštriktívne.

7. Odkladný účinok kasačnej sťažnosti je upravený v § 446 a § 447 SSP s tým, že všeobecne platí pravidlo, že pokiaľ Správny súdny poriadok neustanoví inak, kasačná sťažnosť nemá odkladný účinok. Výnimku predstavuje práve § 446 ods. 2 SSP. V ostatných prípadoch, kasačná sťažnosť odkladný účinok nemá, avšak sťažovateľ má možnosť podať návrh na priznanie odkladného účinku, pričom táto možnosť je plne ovládaná dispozičnou zásadou. Nakoľko návrh na priznanie odkladného účinku má povahu rozhodnutia vo veci samej, musí obsahovať všeobecné náležitosti podania (§ 57 ods. 1 SSP) a zároveň aj jednu špecifickú náležitosť plynúcu práve z osobitosti tohto „čiastkového konania“ v rámci kasačného konania, a to dostatočnú identifikáciu dôvodu pre priznanie odkladného účinku.

8. V tejto súvislosti je kľúčovým pojmom „hrozba závažnej ujmy“, ktorej preukázanie dopadá na ťarchu toho, kto podáva návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Hrozba závažnej ujmy ako jeden z materiálnych znakov (okrem nej aj súlad s verejným záujmom) je ťažiskom celého tohto „čiastkového konania“ a od jej preukázania závisí, či kasačný súd prizná kasačnej sťažnosti odkladný účinok, alebo návrh zamietne. Hrozba závažnej ujmy musí byť navyše priama a nesmie ísť len o hypotetickú možnosť. Tiež nesmie byť nepatrná, ale musí mať závažný dopad. Musí ísť teda o hrozbu závažnej ujmy na subjektívnych právach žalujúcej fyzickej osoby, právnickej osoby, ďalšieho účastníka konania, osoby zúčastnenej na konaní, alebo v prípade podania návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti žalovaným správnym orgánom o hrozbu závažnej ujmy spojenú s nastolením nezákonného stavu. Závažná ujma predstavuje najširšie vyjadrenie pre sťažovateľa neželaného stavu, ktorý by v dôsledku trvania účinkov rozsudku krajského súdu priamo hrozil, alebo už nastal.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalobcu na odkladný účinok kasačnej sťažnosti, dospel k záveru, že zákonný dôvod na vyhovenie tomuto návrhu nie je daný.

10. V zmysle vyššie uvedeného by kasačný súd priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok len v prípade, ak by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku by nebolo v rozpore s verejným záujmom.

11. Žalobca priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti žiadal najmä preto, že napadnuté rozhodnutia správnych orgánov v posudzovanej veci sú podkladmi pre vydanie predpisu tzv. dlžného poistného, a teda na ich podklade môže dôjsť k vydaniu nadväzujúceho predpisového rozhodnutia, ktoré je spôsobilé privodiť závažnú ujmu žalobcovi, a to najmä v majetkovej sfére.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že v konaní neboli splnené podmienky ustanovené v § 447 ods. 1 SSP pre priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, pretože žalobca nepreukázal, že právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu mu hrozí závažná ujma.

13. Hrozbu závažnej ujmy musí sťažovateľ nielen tvrdiť, ale v súlade s ustanovením § 121 SSP o dôkaznej povinnosti aj preukázať. Žalobca v návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti síce tvrdil, že môže dôjsť k vydaniu nadväzujúceho predpisového rozhodnutia, ktoré je spôsobilé privodiť mu závažnú ujmu, a to najmä v majetkovej sfére, no žiadnym spôsobom toto tvrdenie nepreukázal.

14. Žalobca nepredložil dôkazy na podporu tvrdenia o hrozbe závažnej ujmy, pričom nepreukázal ani samotnú závažnosť hrozby ako ani tvrdenie o vzniku ujmy (je celkom očakávané, že v sociálno-poistných vzťahov bude žalobca zapojený do plnenia svojich platobných povinností), na základe ktorých by bolo možné dospieť k odôvodnenosti tohto návrhu.

15. Je síce pravdou, že napadnutými rozhodnutiami správnych orgánov bolo rozhodnuté, že žalobcovi vzniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 1. júla 2014, avšak táto skutočnosť nie je sama o sebe dostačujúca na vyvodenie záveru o hrozbe závažnej ujmy. Najvyšší súd Slovenskej republiky nemá navyše žiadnym spôsobom preukázané, že by boli žalovanou podniknuté kroky vedúce k vydaniu predpisového rozhodnutia.

16. S poukazom na vyššie uvedené, sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky nezaoberal tým, či by priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti nebolo v rozpore s verejným záujmom.

17. Je potrebné uviesť, že Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v tejto fáze konania o kasačnej sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu, neprináleží posudzovať vec meritórne.

18. Vzhľadom na uvedené rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky o žiadosti žalobcu spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia a návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok zamietol.

19. Zároveň však považuje za potrebné zdôrazniť, že priznanie odkladného účinku žiadnym spôsobom neanticipuje (nepredvída) budúce rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci samej.

20. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal uznesenie jednomyselne (§ 139 ods. 4 SSP v spojení s § 463 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.